

մէջ վարձատրութեան առաջին մրցանակները կտանար: Արբ դեռահաս պատանին կերթայ հինգերորդ պսակն ալ ըստանալու, Ապարգոսը կրունէ նորա ձեռքէն և ժողովրդեան մէջէն անցնելով, կը մտնենայ աղքատ կնոջ մի, որ ձեռքերով երեսը ծածկած, կուլար ջերմ արտասունքով:

— Այս ձեզիէ, տիկին, — ասաց Ապարգոսը շարժուն ձայնով, — մասնակից եղիք ձեր որդւոյն յաղթանակին և ինքնին զարգարեցէք նորա ճակատը այս պատկով:

Տիկին Ալեքեօյ կուզէ ելնել, բայց սրբտին վրդովմունքէն ուժաթափեալ, նորէն կիյնայ աթոռին վրայ, կզրկէ իւր որդին, կսեղմէ զնա իւր կուրծքին վրայ:

— Աստուած օրհնէ զքեզ, որդեակ իմ, ասաց նա ողբալով, — դու կպարտաւոր

ցընես զիս մոռանալ իմ բազմամեայ կրած նեղութիւններս:

Ամենուն գէմքը դարձած է դէպի պատանի Ալեքեօյին մօրը, և բոլոր հանդիսականք իւրեանց եռանդուն համակրութիւնը կ'յայտնեն նմա ուրախակից լինելոյ:

Աւ նորանէ զատ ոչ ոք արժանի չեղաւ այդպիսի ընդհանուր հաղորդակցութեան: Ասնուխ ամուսնանալով ազնիւ վաճառականի մի հետ, տիկին Ալեքեօն, իւր ամուսնութեան առաջին տարիները անցուց մեծ բաւականութեամբ: Հեզ և բարեգործ, անձնանուէր առ բարին, նա անխընայաբար նուիրեց իւր հոգացողութիւնը և օգնութիւնը աղքատներուն և անբաղձներուն:

(Մնացեալն է յետագայ):

Թարգ. ԼՈՒՍԻՔ Մ. ՄԱՆՅԱԿՈՒՆԻ:

ԲԱՆՔ ԱՌԱՐԾՆ ՔԱՂԱՔ:

Ով դու քաղաք՝ գերահռչակ՝ ընդ համօրէն՝ Հայաստան,
 Բայց այժմ՝ ողբաս ի տրտնութեան ի լաց և յողբ տխրութեան.
 Ո՛ր են նախնի՝ շքեղութիւնքդ՝ յոր վմայէաք հայելով,
 Զոր այժմ՝ ողբամք՝ տեսանելով՝ յողոց հանեմք սգալով:
 Ո՛ր գեղեցիկ՝ քո ապարանք՝ եկեղեցիքդ՝ զարդարուն,
 Զոր տեսանեմք անհետ եղեալ՝ զարգուք իւրեանց սուրբ համբուն.
 Ո՛ր նախարարք՝ հանդերձ զօրօքն՝ զօրապետօք Հայկազանց,
 Որք նաեկին ի պաշտօանդ՝ իրր պատուար ամրոցաց,
 Ո՛ր քո Տիկնայք՝ որոց զբօանլով՝ ի դաշտորայս խնդային,
 Ոսկերք նոցա՝ ի հող գետնի՝ ընդ փլատակօք արդ հեծին.
 Ո՛ր քո ամրոց՝ ուր ամրացեալ՝ արիութեամբ նախահարց,
 Վարանչէին՝ վասն հայրենեաց՝ ընդ անօրէն թշնամեաց:
 Ողբամք զքեզ՝ և քոյդ լմեպէտ չեմք մեք տեղեակ՝ պիրճութեանց,
 Այլ աւերակքդ մեզ ցուցանեն՝ դոլ քեզ զլուխ քաղաքաց.
 Այլ աղաչեմք՝ պատմել զվէպ՝ քո սոսկալի տանջանաց
 Զոր ընկալար ի թշնամեաց՝ տեսիլ ողորմ՝ մեր աչաց:

— Ո՛վ պատանեակդ՝ չէ պատմելի՛ վէպ շարաշար իմ՝ վշտաց,
 Զորս կրեցի ի զիշատիչ՝ յարիւնախոսանձ ոստխաց,
 Արշաւելով՝ մարգախողխող՝ և բռնաւոր՝ իշնամեաց,
 Կոտորեցին զիմ բնակիչս, զօրէն անգութ զազանաց,
 Աւերելով զհնչակապ բերդս և զգալատս քաղաքի,
 Եւ այրելով զբնակարանս՝ թողին նոքա ամնայի,
 Յայն սակս ի սուգ՝ նստեալ հեծեմ՝ բազմադարեան աւերման,
 Իբր զծնօզս՝ որոց տեսեալ՝ զլամբան որբոց՝ լան ողբան:
 Այլ անցին ամբ, անցին և գարք՝ չգտաւ սիրտ որ կարեկից,
 Յայց կանեղ՝ առ իս ի հարց թշուառականս աղետից,
 Ո՛րդիք Հայկայ՝ զտունս յոստխաց՝ կործան աւեր տեսանին,
 Յանհոգս նստեալ՝ ընդ օտարաց չքնաղ պաղատս զմայլին:
 Սիրեն նորս՝ վարել ըզկեանս ի տունս օտար՝ զերդ սարուկ,
 Քան յաշխարհի իւրեանց սիրուն՝ լինել ազատս՝ բարեշուք:

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆՏ:

Ի Բ. Գ. Գ.:

ՊԼՆԻՒՌԻՍ ՀԱՅ ՄՇԱԿ.

Գիշեր լինէր, աստեղաց բոյլ շողայր յերկին կապուտակ,
 Լուսին նազէր ճախր ընդ այն ծիր, եւ լոյս սփռէր անապակ. . .
 Ասող ցոլայր եւ գայր այլ նոր, մահկանացուն կայր յակօխ,
 Խոկայր, ջեռնոյր, ոյժ տայր մտաց, զիտել նոցա պատճառ զեռ:
 Ռամիկն պարզուկ կարծէ անշուշտ, այն մեռելոյ լինել ասող՝
 Որ անց զնաց ինքն եւ ստուեր յանպատումեան յովկիան.
 Իսկ որ գտեղի աստեղն կալաւ՝ է նորածնոյ այն ասող,
 Զոր էն Աստուած աժ ի յաշխարհ, ընդ վերձեմեալն յաւիտեան:

Այլուր նոր խումբ ակումբ առեալ՝ զմեղեղիս յօրինեն,
 Երգեն եւ լան, եւ հեկեկանք խեղդեն զձայն ողբանուէր.
 Հայ մշակաց է թշուառ խումբ, յեց ընդ զետին, խիզը ընդ ծունկն,
 Վտարանդի յերկիր օտար, յուշ տան ձայնին, որ հնչի յունկն:

Ահն այս խումբ՝ որ զեռ արթուն ի զիշերոյ լուռ պահուն՝
 Մրմունչ բառնան սպասեն լուսոյն, փոյթ չեն նմա աչաց բուն.
 Ոմն ընդ տաղեր իւր տիրական յիշէ զմայր կամնատու,
 Այլ ոմն ընդ բան հեկեկանօք զհայր յիշէ խնամածու:

Զիւրեանց յիշեն թշուառ մանկտիս, երիկամունք կան ի դող,
 Հեծեն, եւ լան, եւ աչաց բիրբ յորդ արտասուս կան ի լող.
 Յիշէ մշակն եւ սղայ, եւ յուսահատ ասէ, բայ,
 Եւ մեր արդեօք աւուրք գայցեն, յորս այս տխուր աչք ոչ լայցեն:

Այս խումբ է, ո՛հ, Հայ մշակաց, գաղթ ընդ օտար աստեղօք,
 Այս խումբ է ո՛հ, սբանդուխտ Հայոց զիշերն համբուն թաց աջօք.